

TURINYS

- 1. ĮVADAS 9**
- 2. APIBRĖŽIMAS IR ETIOLOGIJA 11**
- 3. PAGRINDINĖS SAŲVOKOS IR TERMINAI 12**
- 4. VAIKŲ TUBERKULIOZĖS KLASIFIKACIJA 13**
  - 4.1. Tuberkuliozė pagal tarptautinę ligų klasifikaciją (TLK-AM-10) 13**
  - 4.2. Vaikų tuberkuliozės skirstymas pagal pažeidimo vietą 15**
  - 4.3. Vaikų tuberkuliozės registracija 15**
- 5. VAIKŲ TUBERKULIOZĖS YPATUMAI 17**
- 6. VAIKŲ TUBERKULIOZĖS RIZIKOS VEIKSNIAI 18**
- 7. TUBERKULIOZĖS INFEKCIJOS PLITIMAS ORGANIZME 19**
- 8. TUBERKULIOZĖS KLINIKINIAI SIMPTOMAI IR POŽYMAI 20**
  - 8.1. Vaikų tuberkuliozei būdingi klinikiniai simptomai 20**
  - 8.2. Vaiko, kuriam įtariama tuberkuliozė, klinikinis ištyrimas 21**
- 9. SVARBIAUSI VAIKŲ TUBERKULIOZĖS DIAGNOSTIKOS METODAI 22**
  - 9.1. Diagnostika tuberkulinu 22**
  - 9.2. Gama interferono tyrimo vaidmuo diagnozuojant vaikų tuberkuliozę 24**
  - 9.3. Tuberkuliozės mikobakterijų paieška 25**
  - 9.4. Radiologiniai vaikų tuberkuliozės ypatumai 26**
- 10. LATENTINĖ TUBERKULIOZĖS INFEKCIJA 28**
  - 10.1. Vaikų latentinės tuberkuliozės infekcijos diagnostikos kriterijai 28**
  - 10.2. Vaikų patikros dėl latentinės tuberkuliozės infekcijos rekomendacijos Lietuvoje 28**
  - 10.3. Kontaktas su tuberkulioze sergančiais asmenimis 29**
  - 10.4. Latentinės tuberkuliozės infekcijos gydymo indikacijos pagal PSO, ECDC ir NICE rekomendacijas 30**
  - 10.5. Latentinės tuberkuliozės infekcijos specifinis gydymas atsižvelgiant į PSO rekomendacijas 31**
  - 10.6. Ilgalaikio stebėjimo dėl latentinės tuberkuliozės infekcijos rekomendacijos 32**

11. VAIKŲ KVĖPAVIMO ORGANŲ TUBERKULIOZĖ	33
11.1. Klinikinės kvėpavimo organų tuberkuliozės formos	33
11.2. Pirminės kvėpavimo organų tuberkuliozės formos	33
11.3. Antrinės kvėpavimo organų tuberkuliozės formos	35
12. KITOS VAIKŲ TUBERKULIOZĖS KLINIKINĖS FORMOS	36
13. VAIKŲ TUBERKULIOZĖS DIAGNOSTIKOS KRITERIJAI	38
14. VAIKŲ TUBERKULIOZĖS GYDYMAS	39
14.1. Vaikų gydymo organizavimo principai ir DOTS įgyvendinimo programa Lietuvoje	39
14.1.1. Pirminėje sveikatos priežiūroje dirbančio vaikų ligų gydytojo ar bendrosios praktikos gydytojo teikiama pagalba	40
14.1.2. Gydytojo vaikų pulmonologo, dirbančio ambulatorinėje grandyje, teikiama pagalba	40
14.1.3. Gydytojo vaikų pulmonologo, dirbančio stacionare (antrinis / tretinis lygis), teikiama pagalba	41
14.1.4. Ikistacionarinis ir stacionarinis gydymas	41
14.1.5. Specializuoto stacionarinio gydymo indikacijos	42
14.1.6. Invaziniai chirurginiai metodai	42
14.2. Vaistai nuo tuberkuliozės	43
14.3. Pagrindiniai tuberkuliozės gydymo principai ir etapai (adaptuota pagal PSO 2014-2018 m. rekomendacijas)	44
14.4. Naujai išaiškintos vaistams jautrios vaikų tuberkuliozės gydymas	46
14.5. Pakartotinio tuberkuliozės atvejo gydymas	48
14.6. Vaistams atsparios tuberkuliozės gydymo rekomendacijos	48
14.6.1. Vienam ir daugeliui vaistų atsparios tuberkuliozės gydymas	50
14.6.2. Rifampicinui atsparios vaikų tuberkuliozės gydymas	50
14.6.3. DVA ir XDR vaikų tuberkuliozės gydymo principai	51
14.6.4. Ypač atsparios vaistams tuberkuliozės gydymas	52
14.6.5. Vaistams atsparios vaikų tuberkuliozės gydymo efektyvumo vertinimas	52
14.7. Ekstrapulmoninės tuberkuliozės gydymas	54
14.8. Dažniausios nepageidaujamos reakcijos į vaistus nuo tuberkuliozės	55

14.9. Kiti vaistai, vartojami vaikų tuberkuliozei gydyti	59
14.10. Tuberkulioze sergančio vaiko gydymo režimas ir mityba	60
15. TUBERKULIOZĖ IR MOTINYSTĖ	61
16. TUBERKULIOZĖ IR ŽIV INFEKUOTI VAIKAI	65
17. SPECIFINĖ TUBERKULIOZĖS PROFILAKTIKA BCG VAKCINA	68
17.1. BCG vakcinacija: nauda, indikacijos ir kontraindikacijos	68
17.2. Normali reakcija į BCG skiepą ir dažniausi nepageidaujami reiškiniai	69
17.3. BCG skiepo sukeltų nepageidaujamų reiškinų gydymo gairės	71
18. TUBERKULIOZĖS ATVEJO REGISTRAVIMAS	72
PRIEDAI	74
LITERATŪRA	79